

■ СТУДЕНТСЬКА ХВИЛЯ

«Виникнення нового є можливим завдяки пошукам у минулому».
Йохан ХЕЙЗІНГА, нідерландський філософ, історик

НОВИНИ З ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПРЕМ'ЄРА НОВОГО ПРОЕКТУ У ХКТЕІ: МОДА «ОСЕНІ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ»

Кожен новий навчальний рік у Хмельницькому кооперативному торговельно-економічному інституті – це нові ідеї, нові проекти, нові результати. Цьогоріч 20 вересня відбулось прем'єрне заняття гуртка «Історія моди» на тему «Мода осені Середньовіччя».

Чи знаєте ви, якому аксесуарові людство завдячує появою поняття «модний»? Наприкінці XIV століття аристократки різних європейських країн починають носити схожі головні убори у формі витягнутого конуса. Церква називає їх «рогатими». Втім, особливістю моди є те, що її неможливо зупинити жодними заборонами. Розквіту індустрії моди сприяють економічні фактори: розвиток ремесла і торгівлі, великі географічні відкриття, поширення магдебурзького права, поява мануфактур, а також – зміна світоглядних уявлень, яким ми завдячуємо лицарям і поетам.

Пройшовши під час Хрестових походів XI-XII ст. через випробування і втрати, лицарі-хрестоносці, сумуючи за батьківщиною, надавали

У ЖИТТІ ЛЮДЕЙ Є ПЕВНІ УНІВЕРСАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ, ЩО НАСКРІЗНО ОБ'ЄДНУЮТЬ РІЗНІ СТОРОНИ ДІЙСНОСТІ. НАЙВІДОМІША З ЦИХ КАТЕГОРІЙ – МОДА

редньовіччя»: XIV–XVI ст. ст.;

- костюм у подробицях: від високої готики до Ренесансу;
- канони рицарського вбрання: динаміка модних віянь;
- живі моделі: вбрання невідомої аристократки з Меджибізької фортеці XIV ст. Ментальність аристократки Речі Посполитої XVI ст.:

внішнього вигляду, вбрання, зачіски, манер, зазначалося: «Ідеальний придворний визначає інтереси володаря і держави вище за власні матеріальні потреби».

Вимоги до модного

м. Хмельницький Corde Fortis забезпечили унаочнення канонів чоловічої військової моди, представивши автентичні образи рицарів – учасників Грюнвальдської битви.

Заняття завершилось демонстрацією «середньовічних віянь» у колекціях John Galliano, Dolce & Gabbana, Nicholas K, Alexander

образам своїх далеких жінок ті неземні риси, які багато в чому визначили культ Прекрасної Дами – «La Belle Dame sans Merci».

Відходить у минуле вчення церкви про гріховність плоті та ставлення до жінки як до найдосконалішого «знаряддя диявола». Ідеалізована «La Belle Dame sans Merci» повинна була бути високою, тендітною і ніжною, як пелюстка троянди, з лебединою шиєю, високими грудьми, довгими золотими локонами. І ця ідеальна жінка одягнута в ідеальне вбрання. Ці періоди – XIV століття як нижня межа і XVI як завершення доби – здобули романтичну назву «осінь Середньовіччя» і знаменують початок розвитку феномену моди.

Таким чином, логічними розділами прем'єрного заняття гуртка стало розкриття питань:

- дефініція «мода»: поява та еволюція. Індустрія моди XXI століття;
- знайомство з епохою «осені Се-

Гальшка Острозька;

- захоплюючі таємниці тканин: родом із Середньовіччя;

- відлуння Середньовіччя в сучасних колекціях pret-a-porter.

Історико-мистецьку канву заняття виразили результати наукових досліджень у галузях маркетингу, товарознавства тканин і ювелірних виробів, фінансів, митної політики, законодавства доби Середньовіччя, ретельно проведених науковцями-викладачами ХКТЕІ (до речі, під час маркетингового дослідження 78% жінок віддали перевагу оксамиту, а 100% чоловіків – шовку як ідеальному варіанту тканини для жіночого вбрання).

Цікаво, що перші наукові роботи, в яких розглядалася мода, з'явилися у XVI ст. Моду пов'язували з етикетом, аналізували естетичні характеристики модних об'єктів і стандартів (Мішель де Монтень, Жан де Лабрюйєр, Джон Локк). Перший модний каталог за назвою «Одяг античний і су-

часний» створив венеціанець Чезаро Вечелліо у 1590 р. А в 1759 р. «шотландський мудрець» Адам Сміт видав працю «Теорія моральних почуттів», у якій скептично відзначав: «Мода виявляється у сприйнятті краси, панує вона недовго і заснована не на розумі, а на упередженнях».

На середину XVI ст. окреслюється модний ідеал чоловіка, який можна сформулювати так: «У здоровому тілі – здоровий дух». Його головні чесноти – краса, сила і виховання. Ідеальний чоловік описаний у справжньому середньовічному бестселері авторства Бальдасара Кастільйоне «Придворний», де, окрім етикетних вимог до зо-

ідеалу жінки були ще вищими: «Досконале тіло і досконала душа». Її головні чесноти – краса, здоров'я, духовність («світло душі»). Ідеальна жінка мала бути безумовною кра-

сунею, господинею, матір'ю, а також – освіченою і тактовною, аби благодатно впливати на жорстоких чоловіків, пом'якшувати їхній норов, приносити у життя мир, гармонію, любов. До речі, саме у цей час у Франції придумали казку «Красуня і чудовисько».

І звісно, вбрання. Ми поставили собі за мету не лише дослідити і охарактеризувати, але й продемонструвати модні образи аристократок XIV ст. (аристократка, мешканка Меджибізької фортеці) та XVI ст. (княгиня Єлизавета (Гальшка) Острозька). І нам це вдалося! Партнери інституту у реалізації мистецьких проєктів – клуб історичної реконструкції

McQueen, Valentino.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

На жаль, газетної полоси замало, аби представити всі результати ґрунтовної дослідницької роботи, виконаної при підготовці до заняття. Пов'язуючи діяльність гуртка із сучасністю, зауважимо: сучасний Хмельницький – місто з виразно торговим обличчям. Нова доба формує нові виклики, відтак постає потреба створення власних торгових марок, брендів, відкриття нових ринків збуту продукції. Це не лише потреба розвитку виробничих потужностей, а й ґрунтовна робота з інвестиціями, кредитами, маркетингові й товарознавчі дослідження, логістика, а в їх основі – знання раціональних та (особливо) ірраціональних правил, якими керується Її Величність Мода.

Вікторія ЦЕРКЛЕВИЧ